

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa

EUK, j.nr. 400.A.5-0-0
Den 5. oktober 2011

Rådsmøde (almindelige anliggender og udenrigsanliggender) den 10.-11. oktober 2011

SUPPLERENDE SAMLENOTAT

<u>13. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006 for så vidt angår visse bestemmelser om finansiel forvaltning for visse medlemsstater, som er i eller trues af alvorlige vanskeligheder med hensyn til deres finansielle stabilitet</u>	<u>2</u>
<u>14. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1083/2006 for så vidt angår tilbagebetalingspligtig støtte og finansieringsteknik</u>	<u>5</u>

13. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006 for så vidt angår visse bestemmelser om finansiel forvaltning for visse medlemsstater, som er i eller trues af alvorlige vanskeligheder med hensyn til deres finansielle stabilitet

KOM (2011) 0482.

Revideret udgave af grund- og nærhedsnotat af 16. september 2011. Nye afsnit er markeret med en streg i margin.

1. Resume

Formandskabet forventes at søge at opnå enighed i Rådet om sagen på et kommende rådsmøde.

2. Baggrund

Kommissionen har den 1. august 2011 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006 for så vidt angår visse bestemmelser om finansiel forvaltning for visse medlemsstater, som er i eller trues af alvorlige vanskeligheder med hensyn til deres finansielle stabilitet.

Forslaget tilpasser reglerne for anvendelse af samhørighedspolitikken i de lande, der er blevet særligt hårdt ramt af den internationale finanskrisen i 2008 og statsgældskrisen siden 2010.

3. Hjemmelsgrundlag

Forordning (EF) nr. 1083 har hjemmel i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 175. Kommissionens forslag til ændring af forordning (EF) nr. 1083/2006 berører ikke hjemmelsgrundlaget.

4. Nærhedsprincippet

Da Kommissionens forslag vedrører rammebetingelserne for den europæiske samhørighedspolitik, kan det kun behandles på EU-niveau. Forslaget er således i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

5. Formål og indhold

Forslaget har til hensigt at lette de kriseramte landes mulighed for at gennemføre deres strukturprogrammer. Dette skal opnås ved at øge medfinansieringssatsen med 10 pct. Dermed mindskes landenes egne bidrag til de enkelte programmer tilsvarende.

Kommissionen foreslår derfor at ændre artikel 77 i forordning (EF) 1083/11 således, at Kommissionen på anmodning af de berørte medlemsstater kan refundere de yderligere udgifter, der er anmeldt for den pågældende periode, med et forhøjet beløb, der beregnes ved at anvende et tilæg på 10 procentpoint på den gældende medfinansieringssats. I alle tilfælde kan fondenes bidrag til den pågældende prioriterede akse ikke overstige det beløb, der er anført i Kommissionens afgørelse om godkendelse af det operationelle program, dvs. det enkelte lands ramme for samhørighedsmidler ændres ikke.

Kommissionen foreslår, at den øgede medfinansieringssats anvendes med tilbagevirkende kraft for de 6 lande, der aktuelt modtager støtte fra EU og IMF, fra den dato støtten blev iværksat. Endeligt er det forudset, at der kun er tale om en midlertidig foranstaltning, som afsluttes, når medlemsstaten udtræder af støttemekanismen, hvorefter de almindelige medfinansieringssatser ingen anvendes.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Forslaget har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet og beskyttelsesniveauet.

Forslaget har ingen direkte konsekvenser for de danske strukturfondsprogrammer, idet Danmark ikke har fremsat anmodninger om støtte under betalingsbalancestøttemekanismen eller den finansielle stabiliseringsmekanisme.

Forslaget indebærer en merudgift under EU's 2012 budget for betalinger på 2.304 mio. euro . Danmark betaler ca. 2 pct. af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift på ca. 343 mio. kr. i 2012, som der kompenseres for ved afslutningen af programperioden dvs. i 2015.

I forhold til en situation, hvor den samlede EFF-tildeling til de berørte lande og programmer udnyttes fuldt ud, indebærer forslaget alene fremrykning af betalingsudgifter. Idet Kommissionen i begrundelsen for forslaget argumenterer for, at forslaget vil sikre, at de berørte medlemsstater fortsætter gennemførelsen af EFF-programmerne, kan det ikke udelukkes, at forslaget i forhold til en situation uden øget EU-finansiering betyder, at de samlede betalingsudgifter over programperioden øges.

Kommissionens tilkendegivelse i forslaget om, at man i 2012 vil undersøge behovet for yderligere betalingsbevillinger og i givet fald fremsætte forslag herom, vil ligeledes kunne føre til yderligere statslige udgifter i perioden 2013-2015.

Forslaget berører ikke direkte miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Forslaget er ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side er man som udgangspunkt tilbageholdende over for yderligere ændringer af forordning (EF) nr. 1083/2006, da det må frygtes, at disse vil præjudicere forhandlingerne om de nye samhørighedsforordninger og de flerårige finansielle rammer.

Danmark er grundlæggende skeptisk over for forslaget om en øget medfinansieringssats, idet det reducerede nationale bidrag til samhørighedsprogrammerne vil mindske de berørte landes incitament til at anvende midlerne hensigtsmæssigt. Relevansen af national medfinansiering som

middel til at sikre nationalt ejerskab og kvalitet i projekterne er ikke mindre i lande, som har svage offentlige finanser - næsten tværtimod.

Endvidere er samhørighedspolitikken rettet mod at fremme langsigtet vækst og ikke på at løse kortsigtede økonomiske problemer, hvorfor det ville være mere hensigtsmæssigt at tilbyde berørte lande yderligere rådgivning om implementeringen af samhørighedspolitikken i stedet for at øge medfinansieringssatsen. Samhørighedspolitikken bør derfor holdes adskilt fra instrumenter til brug for håndtering af enkelte landes gældsproblemer, som er udviklet i anden sammenhæng med egne konditionaliteter og overvågningsmuligheder (EFSM, betalingsbalancefaciliteten mv.).

Skulle der tegne sig en meget bred enighed om forslaget, vil man fra dansk side i sidste ende ikke isoleret modsætte sig forslaget, såfremt det sikres, at det hverken præjudicerer forhandlingerne om de flerårige finansielle rammer eller om den fremtidige samhørighedspolitik og at rækkevidden af forslaget er begrænset til et minimum.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af drøftelsen af forslaget på arbejdsgruppeniveau tegner sig en enighed om forslaget, der betyder mindre tilbagevirkende kraft end oprindeligt forudset af Kommissionen, en kortere gyldighedsperiode og skærpede krav til dokumentation fra de lande, der måtte ønske den højere EU-finansieringsrate. Ligesom der er opnået forståelse for, at forslaget ikke præjudicerer forhandlingerne om de flerårige finansielle rammer eller forhandlingerne om den fremtidige samhørighedspolitik.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

14. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1083/2006 for så vidt angår tilbagebetalingspligtig støtte og finansieringsteknik

KOM (2011) 0483.

Revideret udgave af grundnotat af 16. september 2011. Nye afsnit er markeret med en streg i margin.

1. Resume

| *Formandskabet forventes at søge at opnå enighed i Rådet om sagen på et kommende rådsmøde.*

2. Baggrund

Kommissionen har den 1. august 2011 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1083/2006 for så vidt angår tilbagebetalingspligtig støtte og finansieringsteknik. Med forordning nr. 1083/2006 har det siden 1. januar 2007 været muligt at give samhørighedsstøtte i form af tilbagebetalingspligtige bidrag eller andre finanstekniske instrumenter.

3. Hjemmelsgrundlag

Forordning (EF) nr. 1083 har hjemmel i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 175. Kommissionens forslag til ændring af forordning (EF) nr. 1083/2006 berører ikke hjemmelsgrundlaget.

4. Nærhedsprincippet

Da Kommissionens forslag vedrører rammebetingelserne for den europæiske samhørighedspolitik, kan det kun behandles på EU-niveau. Forslaget er således i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

5. Formål og indhold

De hidtidige erfaringer med implementeringen af forordning (EF) nr. 1083/2006 viser, at anvendelsen af finansieringsinstrumenter har været begrænset, blandt andet som følge af juridiske usikkerhed om betingelserne herfor. Kommissionens forslag søger at udvide mulighederne for deres anvendelse samt på at præcisere betingelserne herfor. Samtidigt sigter forslaget på at forbedre rapporteringen vedrørende anvendelsen af finansieringsinstrumenter.

Konkret foreslås der indføjet et nyt nr. 8) i artikel 2 i forordning 1083/2006, som omfatter en definition af de former for tilskud, der skal tilbagebetales.

Med forslaget om et nyt underafsnit 3a under afsnit III, kapitel II, indføres der yderligere bestemmelser vedrørende tilbagebetalingspligtig støtte. Med forslag om en ny artikel 43a fastlægges, at strukturfondene kan finansiere udgifter vedrørende et projekt, der omfatter bidrag til tilbagebetalingspligtig støtte. Derudover gøres det i den foreslåede nye artikel 43b mere klart, at tilbagebetalt støtte skal opføres på en særskilt konto og kun må genanvendes til samme formål eller i overensstemmelse med det operationelle programs mål.

Målet med forslaget til den nye artikel 44a er at præcisere, at bestemmelser vedrørende store projekter (artikel 39), indtægtsskabende projekter (artikel 55) og operationers varighed (artikel 57) principielt ikke skal anvendes på finansieringstekniske instrumenter, jf. artikel 44, da de nævnedes bestemmelser er fastlagt for støtte i form af tilskud. I sammenhæng hermed foreslås en ny artikel 67a om indberetninger vedrørende finansieringstekniske instrumenter. Den foreslåede nye artikel skal sikre en betryggende kontrol gennem medlemsstaterne og Kommissionen af gennemførelsen af finansieringsinstrumenterne. Samtidigt foreslås et nyt afsnit i artikel 78, stk. 6, i forordning (EF) nr. 1083/2006 at indføre en retlig forpligtelse til at sikre, at det finansielle bidrag anvendes til støtteberettigede udgifter inden for en tidsramme af to år efter betalingen til fonden.

Endeligt indeholder den foreslåede nye artikel 78a en generel bestemmelse om krav vedrørende udgiftsoversigter.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Forslaget har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet og beskyttelsesniveauet.

Kommissionens forslag indebærer ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget og for samfundsøkonomien, idet forslaget hverken ændrer EU's årlige budgetter eller de enkelte landes rammer for samhørighedsmidler. Kommissionen håber dog, at forslaget kan medføre en højere udnyttelse af samhørighedsmidlerne end hidtil, hvilket i givet fald kan føre til færre tilbageførsler af ubrugte midler til EU-medlemslandene. Der hersker dog betydelig usikkerhed om omfanget af denne effekt. De nye bestemmelser ventes kun i begrænset omfang at blive anvendt i forbindelse med det danske program under EU's samhørighedspolitik.

Forslaget berører ikke direkte miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Forslaget har ikke været sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side er man som udgangspunkt tilbageholdende over for yderligere ændringer af forordning (EF) nr. 1083/2006, da det må frygtes, at disse vil præjudicere forhandlingerne om de nye samhørighedsforordninger og de flerårige finansielle rammer. Danmark har dog ingen grundlæggende indvendinger imod en øget anvendelse af finansieringsinstrumenter i samhørighedspolitikken, i det omfang at dette kan medføre en større effekt af midlerne samt sikre bedre incitamentter til deres målrettede anvendelse. I forhold til forslagets bestemmelser om præciseringer af gældende ret og regler om tilbagebetalingspligtig støtte har Danmark således ingen indvendinger, forudsat dog at reglen om automatisk betalingsfrigørelse ("n+2") ikke vil kunne omgås, kontrollen med midlerne ikke svækkes og den nationale medfinansiering ikke mindskes. Danmark vil være skeptisk over for forslaget, hvis det indebærer øgede udgifter. De dele af forslaget, der vedrører forslag til krav til indberetninger bør udskydes til forhandlingerne om de nye sam-

hørighedsforordninger, ligesom reglerne om frister for afløb alene bør anvendes på tilsagn om støtte udstedt efter forordningens ikrafttræden.

Danmark vil i sidste ende kunne acceptere forslaget, såfremt kravene til indberetninger ikke skærpes uforholdsmæssigt.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af drøftelser af forslaget på arbejdsgruppeniveau tegner der sig en bred enighed mellem medlemslandene om forslaget, idet det er lykkedes at reducere rapporteringspligten, uden at dette svækker finanskontrollen. Ligeledes er bekræftet, at forslaget ikke vil påvirke EU's budget.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.